

BUURMAN VANGT EEN VIS
Koen Van Biesen
De Eenhoorn
(door Ann Van De Sompel)

OVER DE MAKER

Koen Van Biesen stelt zichzelf als volgt voor op zijn website :

'Tekenen, muziek componeren en verhalen schrijven: het is eigenlijk drie keer hetzelfde. Enkel de vorm verschilt. Mijn beroep is grafisch ontwerper. Dat is iemand die illustraties, affiches, c.d-hoezen en dergelijke mag tekenen en daar nog ook nog eens voor betaald wordt.

Maar daarnaast speel ik ook piano. Filmmuziek vind ik geweldig.

Van daaruit groeide mijn smaak voor componeren. Componeren is wat je in je hoofd hoort mooi laten klinken voor anderen. Best wel moeilijk. Want hoe schrijf je de prachtige muziek die je in je hoofd hoort zo neer dat het even mooi klinkt als je gedroomd had.

Lang dacht ik te moeten kiezen tussen tekenen en muziek, tot ik op het idee kwam ze met elkaar te combineren. Dat is me voor het eerst gelukt met mijn debuut: 'de Kapitein en ik.'

En het blijft Koen Van Biesen lukken!

Info : <http://www.koenvanbiesen.com>

1. VOOR HET LEZEN

Belangrijk is dat je als begeleider een aantal keer op voorhand het boek ter hand neemt, met de cd erbij. Het boek en de cd vullen elkaar perfect aan. Er staat muziek en tekst op de cd die je niet terugvindt in het boek en omgekeerd. Daarom is het belangrijk dat je als begeleider dit op voorhand goed leest en beluistert. Anders ontstaat er verwarring en weet je niet wanneer je precies het blad moet omdraaien. Het is geen probleem - als je al te ver doorgebladerd hebt - om nog eens terug te keren. Het is wel sneu als je nog steeds op de derde laatste pagina vertoeft als de cd reeds gedaan is. Bereid je hierop voor...

Vooraf :

- Leg in de kring volgende attributen: een vislijn, een visnet, een hoed, een paraplu, een skateboard, een saxofoon, een speelgoedkrokodil, een djembé, een tafellaken, een fiets. Indien je bepaalde attributen niet bij de hand hebt, kan je een kopie nemen van de prenten van het boek en de attributen uitknippen.
- Laat de juryleden een verhaaltje verzinnen met deze attributen. Laat hen zelf de volgorde bepalen, wat eerst en laatst aan bod zal komen.
- Bevraag de juryleden wie er al eens gaan vissen is? Hebben ze toen een vis gevangen? Wie was er mee? Hoe ging dit eigenlijk? Hoe reden ze naar de visvijver, het meer, de beek, de rivier... ?
- Neem het boek erbij. Over wat zou dit verhaal gaan? Wie zal er vissen? De man op de fiets? Het meisje achterop de fiets of de hond?
- Vertel dat de man op de fiets 'buurman' is. Hij woont samen met zijn hond Bas in een rijwoning naast meisje. Buurman, meisje en Bas leerden we reeds kennen in een vorig boek van Koen Van Biesen, *Buurman leest een boek*.

2. TIJDENS HET LEZEN

- Lees het boek voor zonder de cd erbij. Probeer de weinige tekst die er is, ritmisch voor te lezen met een zekere cadans. Laat je leiden door de manier waarop de woorden in het boek geschreven zijn. Wees hier zelf creatief in. Laat de hop hop hop hop hop hop maar hoppen. Gebruik veel stemvariatie en –intonatie. Maak goed het onderscheid tussen de stem van meisje en buurman.
- Na het voorlezen kun je de cd beluisteren. Het verhaal wordt verteld op een heel bijzondere wijze. Tekst en muziek gaan hand in hand. Er wordt gretig gespeeld met klanken, geluiden, verschillende instrumenten, ritme en herhalingen. Dit geeft een bepaalde sfeer en zorgt ervoor dat er heel wat vaart en toch ook rustpunten in het verhaal zitten. Bij dit muzikale hoorspel kun je samen met de juryleden de prenten van het boek bekijken. Hier hoeft verder geen uitleg bij. De cd en het boek vullen elkaar aan.

3. NA HET LEZEN

Beschouwing

Laat de juryleden spontaan hun eerste indrukken weergeven. Stuur dit gesprek zodat het niet alleen blijft bij mooi, grappig, fijn,...

- Heeft buurman nu een vis gevangen? Welke 'vis' heeft buurman gevangen?
- Hoeveel vissen kun je in het hele boek vinden?

Bekijk met de juryleden de bus op de eerste pagina van het boek.

- Herkennen zij de verschillende personages? Wie zijn ze? Wat deden ze op straat? Welk voorwerp zijn ze kwijtgeraakt?
- Op welke pagina's zie je opnieuw diezelfde bus? Wie zit er nog op de bus?
- Ook op de laatste pagina zie je de bus met opnieuw dezelfde mensen. Kijk naar hun gemoedsuitdrukking. Waarom zou iedereen nu opgewekt en vrolijk zijn?
- Valt het op dat bijna alle personages volwassenen zijn?

Bekijk ook de titelpagina.

- Hoe kun je zien dat buurman aan het fietsen is?

Kijk zo ook op de volgende pagina's naar de manier waarop er beweging in de verschillende personages gebracht is.

Bestudeer met de juryleden de prenten. Wijs de juryleden erop dat niet alle tekeningen een zwarte omlijning hebben.

- Zijn alle prenten getekend?
- Zou de illustrator gebruik maken van stempels?
- Wie ziet er foto's? Wat zie je op de foto's?
- Bij welke prenten in het boek komt er spontaan een glimlach op je gezicht? Wat vind je precies zo grappig? Zou je dit ook willen meemaken?

Bekijk de laatste prent waar iedereen rond het kampvuur zit. Vergelijk de rust van de laatste prent met de drukte van de prenten waar de slachtoffers - van de visvangst van meisje - de achtervolging inzetten. Misschien kan je het zelf ook gezellig maken:

- Samen in de kussens zitten.
- Het een beetje donker maken, en overal kaarsjes doen branden.
- Samen een kop thee drinken.
- Samen muziek maken.
- Samen een picknick organiseren.
- ...

Sta stil bij het taalgebruik.

- Heeft er iemand rijmwoorden ontdekt?
- Zijn er bepaalde zinnen die steeds herhaald worden? Rijmen deze zinnen op elkaar?

Vergelijk de tekst en de vormgeving van dit boek met een ander boek.

- Wat valt op?
- Waarom zou de schrijver/illustrator de woorden niet netjes op een rij zetten zoals in de meeste andere boeken?
- Maak de juryleden attent hoe er gespeeld wordt met de letterzetting. Let vooral op de grootte van de letters, de kleur, de plaats... Misschien kan je ook de juryleden attent maken op de leestekens?
- Bekijk de tekst op de pagina waar meisje het skateboard vangt. Laat de hip hop samen met de juryleden echt maar hiphoppen. Bedenk samen met de juryleden allerlei manieren waarop je 'Yoo' kan laten klinken. Hoe kunnen we zelf klemtonen leggen door variatie in onze stem te steken? Hoe zou de schrijver deze 'Yoo' willen laten klinken?
- Ga op de volgende pagina's op zoek hoe de schrijver geluid wil 'tekenen'. Let op de muzieknoden uit de saxofoon, de 'la la la' uit de kinderwagen en de 'dum dum dum' van de djembéspeler. Let ook op de beweging van de vingers van de djembéspeler.
- Hoe zou de 'mei' van de schapen en de 'moe' van de koe klinken?

Wat vind je het leukst:

- Het boek?
- De cd?
- Of kan je niet kiezen en wil je ze steeds samen beluisteren en bekijken?
- Zou het boek even leuk zijn zonder cd?
- En is de cd even leuk zonder boek?

Creatieve verwerking

Visspel

Materiaal:

- Uitgeknipte vissen met haakje aan
- Tekengerief
- Vishengel

- Laat de juryleden op de achterkant van zelfgetekende vissen of op de vis in bijlage (die je een aantal keer kopieert en uitknijpt) of op een getekende vis van Koen Van Biesen (vergroot vanop het kaft van het boek):
 - Een attribuut tekenen dat het meisje op haar tocht door de stad gevangen heeft (hoed, paraplu, skateboard, saxofoon, speelgoedkrokodil, djembé)
 - Een personage tekenen die buurman en meisje op hun rit door de stad tegenkwamen (postbode, dame met de paraplu, skater, saxofoonspeler, baby, djembéspeler)
 - Dieren tekenen die in het boek voorkomen (vis, hond, vlinder, vogel, schaap, koe, krekel) (zorg ervoor dat je stevig papier aanbiedt, zodat de tekeningen niet doorschijnen)
- De vissenkaarten worden op de tafel gelegd met de verschillende figuren naar onder, zodat de tafel lijkt op een vijver vol vissen.
- De juryleden mogen nu om de beurt vissen vangen.
- Naargelang wat er op hun vis staat kunnen ze punten verdienen. Spreek dit samen met de juryleden af. Bijvoorbeeld: een personage = 2 punten, een attribuut = 1 punt, een dier is 0 punten.
- Wie de meeste punten heeft, is gewonnen.

Collage

Materiaal:

- Reclamefolders
- Papier
- Scharen
- Lijm
- Tekengerief
- Materiaal om te stempelen
- Verf

Laat de juryleden een collage maken met de verschillende technieken die in het boek aanwezig zijn.

- Laat hen attributen zoeken in reclamefolders en dergelijke. Ze knippen er eentje uit en tekenen hier een persoon bij die iets doet met hun gekozen foto. Let erop dat niet alles hoeft omlijnd te worden.
- Laat de juryleden ook zelf stempels maken (van kurk, karton,...) zodat er accenten kunnen gegeven worden aan tekeningen.
- Laat hen nadenken hoe zij beweging in hun collage kunnen krijgen.

Bespreek achteraf met de juryleden of zij dit een leuke techniek vinden.

Je kunt de juryleden ook de letters van hun naam laten stempelen (of tekenen) maar dan op een manier waarop iedereen kan zien dat ze vrolijk, verdrietig, bang, uitgelaten, nieuwsgierig,... zijn.

VERGELIJKBARE TITELS

- Stapelverhaal
 - Vast / Oliver Jeffers (Pimento, 2012)
 - Tommie en de torenhoge boterham / Lorraine Francis en Pieter Gaudesaboos (ill.) (Lannoo, 2009)
- Buren
 - Mijn burenen / Guido van Genechten (Clavis, 2008)
- Fietsen
 - Ga toch fietsen! / Joukje Akveld en Philip Hopman (ill.) (Querido, 2014)
 - Met opa op de fiets / Stefan Boonen (Clavis, 2010)
 - Fietsen / Gregje De Maeyer (Averbode, 1993)
- Kamperen
 - Kamperen ! / Philip Waechter (Lannoo, 2016)

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken lezen we' en dan op de groep en het boek in kwestie.